

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2019
(OR. en)

7539/19

Διοργανικός φάκελος:
2018/0247(COD)

ELARG 9
COWEB 47
CFSP/PESC 219
RELEX 267
FIN 238
CODEC 684
MIGR 34

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7456/19

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ III) (πρώτη ανάγνωση)

– Μερική γενική προσέγγιση

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπείες το κείμενο της μερικής γενικής προσέγγισης σχετικά με την ως άνω πρόταση, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) κατά τη σύνοδό του στις 19 Μαρτίου 2019.

2018/0247 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)¹

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 212 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014⁴ λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Προκειμένου να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα των εξωτερικών δράσεων της Ένωσης, θα πρέπει να διατηρηθεί ένα πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την παροχή εξωτερικής βοήθειας.

¹ Στο παρόν έγγραφο, οι αλλαγές σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής επισημαίνονται με *έντονους πλάγιους* χαρακτήρες και [...].

² ΕΕ C, , σ. .

³ ΕΕ C, , σ. .

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ) (ΕΕ L 77, 15.3.2014, σ. 11).

- (2) Οι στόχοι του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας είναι σαφώς διακριτοί από τους γενικούς στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, καθώς σκοπός του παρόντος μηχανισμού είναι να προετοιμάσει τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι για τη μελλοντική τους ένταξη στην Ένωση και να υποστηρίξει τη διαδικασία προσχώρησής τους. Είναι επομένως απαραίτητο να υπάρχει ένας ειδικός μηχανισμός για την υποστήριξη της διεύρυνσης, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται ότι θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τους γενικούς στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης και ιδίως ως προς τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ).
- (3) Το άρθρο 49 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) προβλέπει ότι κάθε ευρωπαϊκό κράτος που σέβεται τις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, και δεσμεύεται να προάγει αυτές τις αξίες, μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης. Ευρωπαϊκό κράτος που έχει υποβάλει αίτηση προσχώρησης στην Ένωση μπορεί να γίνει μέλος μόνο εφόσον επιβεβαιωθεί ότι πληροί τα κριτήρια μέλους που καθορίστηκαν στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης τον Ιούνιο του 1993 («κριτήρια της Κοπεγχάγης») και υπό την προϋπόθεση ότι η Ένωση έχει την ικανότητα να εντάξει το νέο μέλος. Τα κριτήρια της Κοπεγχάγης συνδέονται με τη σταθερότητα θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, την ύπαρξη λειτουργικής οικονομίας της αγοράς, καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης, και την ικανότητα του νέου μέλους να αναλάβει όχι μόνο τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις βάσει των Συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της προσήλωσης στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

- (4) Η διαδικασία διεύρυνσης βασίζεται σε καθορισμένα κριτήρια και σε δίκαιες και αυστηρές προϋποθέσεις. Κάθε δικαιούχος αξιολογείται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Η αξιολόγηση της επιτευχθείσας προόδου και ο εντοπισμός των ελλείψεων αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων και καθοδήγησης στους δικαιούχους του παραρτήματος I ώστε να πραγματοποιήσουν τις αναγκαίες εκτενείς μεταρρυθμίσεις. Για να γίνει η προοπτική της διεύρυνσης πραγματικότητα, η σταθερή δέσμευση στην αρχή «προτεραιότητα στις θεμελιώδεις αρχές»⁵ παραμένει ζήτημα ουσιαστικής σημασίας. Η πρόοδος προς την προσχώρηση εξαρτάται από τον σεβασμό των αξιών της Ένωσης από κάθε υποψήφια χώρα ή οντότητα και από την ικανότητά της να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την ευθυγράμμιση του πολιτικού, θεσμικού, νομικού, διοικητικού και οικονομικού της συστήματος με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης.
- (5) Η πολιτική διεύρυνσης της Ένωσης αποτελεί επένδυση για την ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην Ευρώπη **και τοποθετεί την Ένωση σε καλύτερη θέση για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων**. Παρέχει **επίσης** μεγαλύτερες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες προς το αμοιβαίο όφελος της Ένωσης και των επίδοξων κρατών μελών. Η προοπτική της προσχώρησης στην Ένωση έχει ισχυρό μετασχηματιστικό αντίκτυπο, διότι ενσωματώνει θετικές δημοκρατικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές.
- (5A) **Η υιοθέτηση των βασικών ευρωπαϊκών αξιών και η προσήλωση σε αυτές συνιστά επιλογή και είναι απαραίτητη για κάθε εταίρο που επιθυμεί να προσχωρήσει στην ΕΕ. Κατά συνέπεια, η Ένωση αναμένει ότι οι εταίροι θα ενστερνιστούν τις ευρωπαϊκές αξίες και θα δεσμευτούν πλήρως σε αυτές και στη σθεναρή επιδίωξη των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων προς το συμφέρον των λαών τους. Αυτό περιλαμβάνει τη σταδιακή ευθυγράμμιση με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας της Ένωσης, ιδίως για ζητήματα όπου διακυβεύονται μείζονα κοινά συμφέροντα, όπως για παράδειγμα τα περιοριστικά μέτρα και η αντιμετώπιση υβριδικών απειλών.**

⁵ Η προσέγγιση «προτεραιότητα στις θεμελιώδεις αρχές» συνδέει το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα με τους άλλους δύο τομείς κρίσιμης σημασίας της διαδικασίας προσχώρησης: την οικονομική διακυβέρνηση —ενισχυμένη προσοχή στην οικονομική ανάπτυξη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας— και την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Καθεμία από τις τρεις «θεμελιώδεις αρχές» είναι κρίσιμης σημασίας για τις διαδικασίες μεταρρύθμισης των υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων χωρών ή οντοτήτων και ανταποκρίνεται σε βασικές ανησυχίες των πολιτών.

- (6) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επανέλαβε τη σταθερή, βάσει των επιδόσεων, προοπτική προσχώρησης στην ΕΕ για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης για τα Δυτικά Βαλκάνια και αυξημένη δέσμευση της ΕΕ απέναντί τους»⁶. Αυτό αποτελεί ένα ισχυρό μήνυμα για την ενθάρρυνση όλων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων καθώς και ένδειξη της δέσμευσης που ανέλαβε η ΕΕ για το ευρωπαϊκό μέλλον τους.
- (6α) *Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν εκ νέου επιβεβαιώσει στη διακήρυξη της Σόφιας και στο Θεματολόγιο προτεραιοτήτων της Σόφιας για την ΕΕ και τα Δυτικά Βαλκάνια, την αμέριστη υποστήριξή τους στην ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων καθώς και τη δέσμευσή τους να επισπεύσουν τη βελτίωση στη ζωή των πολιτών στους τομείς της συνδεσιμότητας και της ασφάλειας, με βάση τις σχετικές πτυχές της ανακοίνωσης της Επιτροπής που εγκρίθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2018. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμβάλουν στη στήριξη της εφαρμογής των εν λόγω δεσμεύσεων.*
- (6β) *Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει χορηγήσει το καθεστώς της υποψήφιας χώρας στην Αλβανία, την Ισλανδία⁷, το Μαυροβούνιο, τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, τη Σερβία και την Τουρκία. Έχει επιβεβαιώσει την ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων. Με την επιφύλαξη των θέσεων σχετικά με το καθεστώς ή τυχόν μελλοντικών αποφάσεων που θα ληφθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο, οι επωφελούμενοι της ευρωπαϊκής αυτής προοπτικής, στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί καθεστώς υποψήφιας χώρας, μπορούν να θεωρηθούν δυνάμει υποψήφιοι αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.*

⁶ COM(2018) 65 final που διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf

⁷ Τον Μάρτιο του 2015, η κυβέρνηση της Ισλανδίας ζήτησε από την ΕΕ να μην θεωρεί πλέον την Ισλανδία υποψήφια προς ένταξη χώρα, χωρίς, ωστόσο, να αποσύρει επισήμως την αίτηση ένταξης της Ισλανδίας.

- (7) Βοήθεια θα πρέπει να παρέχεται επίσης βάσει των συμφωνιών που έχουν συναφθεί από την Ένωση με τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι. Η βοήθεια θα πρέπει κυρίως να εστιάζεται στην υποστήριξη των δικαιούχων του παραρτήματος Ι ώστε να ενισχύσουν τους δημοκρατικούς θεσμούς και το κράτος δικαίου, να μεταρρυθμίσουν το δικαστικό σύστημα και τη δημόσια διοίκηση, να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και να προωθούν την ισότητα των φύλων, την ανεκτικότητα, την κοινωνική ένταξη και την εξάλειψη των διακρίσεων. Η βοήθεια θα πρέπει να υποστηρίζει επίσης τις βασικές αρχές και τα δικαιώματα που καθορίζονται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων⁸.
- (7α) *Δεδομένου ότι οι σχέσεις καλής γειτονίας και η περιφερειακή συνεργασία αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, [...] η βοήθεια θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να στηρίζει [...] τις προσπάθειες των δικαιούχων του παραρτήματος Ι για προώθηση της περιφερειακής, της μακροπεριφερειακής και της διασυνοριακής συνεργασίας καθώς και της εδαφικής ανάπτυξης, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής μακροπεριφερειακών στρατηγικών της Ένωσης. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσει την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη καθώς και την οικονομική διακυβέρνηση, προωθώντας ένα πρόγραμμα για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής πολιτικών για την περιφερειακή ανάπτυξη, τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, κοινωνικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης, [...] της ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας και της προώθησης της έρευνας και καινοτομίας, καθώς επίσης και [...] στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας ψηφιακού θεματολογίου για τα Δυτικά Βαλκάνια.*
- (7β) *Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για τους νέους, συμπεριλαμβανομένων των νέων επαγγελματιών, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι αυτό συμβάλλει στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των δικαιούχων του παραρτήματος Ι. Η βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να στοχεύει στην αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων.*
- (8) Η Ένωση θα πρέπει να παράσχει στήριξη για την πορεία προς την ένταξη, με βάση την εμπειρία των κρατών μελών της, προς όφελος των δικαιούχων του παραρτήματος Ι. Η εν λόγω συνεργασία θα πρέπει να επικεντρώνεται κυρίως στην ανταλλαγή των εμπειριών που απέκτησαν τα κράτη μέλη κατά τη διαδικασία των μεταρρυθμίσεων.

⁸ Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε επίσημα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017 στο Γκέτεμποργκ.

- ([...]**8α**) Η ενίσχυση του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η χρηστή διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, παραμένουν βασικές προκλήσεις για τους περισσότερους δικαιούχους του παραρτήματος I και είναι ζωτικής σημασίας για να μπορέσουν οι δικαιούχοι να προσεγγίσουν περαιτέρω την Ένωση και, εν συνεχεία, να αναλάβουν πλήρως την ευθύνη των υποχρεώσεών τους ως μελών της Ένωσης. Λόγω του μάλλον μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των μεταρρυθμίσεων που επιδιώκονται στους εν λόγω τομείς και της ανάγκης δημιουργίας ιστορικού επιδόσεων, η χρηματοδοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ασχοληθεί με τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους δικαιούχους του παραρτήματος I το συντομότερο δυνατό.
- ([...]**8β**) Σύμφωνα με την αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας, θα πρέπει να ενθαρρύνεται από την Επιτροπή η κοινοβουλευτική εποπτεία κάθε δικαιούχου που παρατίθεται στο παράρτημα I.
- (9) Η ενισχυμένη στρατηγική και επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των δικαιούχων του παραρτήματος I στον τομέα της ασφάλειας είναι καθοριστική για την αποτελεσματική και αποδοτική αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας και των τρομοκρατικών απειλών.
- (10) Είναι σημαντικό να εντατικοποιηθεί περαιτέρω **η διεθνής και η περιφερειακή** συνεργασία για τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένης **της περαιτέρω ενοποίησης των ικανοτήτων** διαχείρισης των συνόρων και **της μετανάστευσης**, με την εξασφάλιση της πρόσβασης σε διεθνή προστασία, την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, [...] την ενίσχυση του ελέγχου των συνόρων και τη συνέχιση των **προσπαθειών** μας [...] **για την καταπολέμηση της παράνομης** μετανάστευσης, της εμπορίας ανθρώπων και της παράνομης διακίνησης μεταναστών.
- (10α) Θα πρέπει να ενισχυθούν οι ικανότητες επικοινωνίας των δικαιούχων του παραρτήματος I προκειμένου να εξασφαλιστούν η δημόσια στήριξη και η κατανόηση των αξιών της ΕΕ καθώς και τα οφέλη και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ενδεχόμενη ιδιότητα του μέλους της Ένωσης, καταπολεμώντας την παραπληροφόρηση.**

- (13) Οι δικαιούχοι του παραρτήματος I είναι ανάγκη να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις, όπως τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή, και να ευθυγραμμιστούν με τις προσπάθειες της Ένωσης για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων. Εκφράζοντας τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και τη δέσμευση στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, το παρόν πρόγραμμα θα συνεισφέρει στην ενσωμάτωση δράσεων για το κλίμα και στην επίτευξη ενός στόχου σύμφωνα με τον οποίο το [25 %] των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ θα κατευθύνεται σε κλιματικούς σκοπούς. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος αναμένεται ότι θα συνεισφέρουν το [16 %]⁹ του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του προγράμματος σε κλιματικούς σκοπούς. Οι σχετικές δράσεις θα προσδιορίζονται κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας και της υλοποίησης του προγράμματος, και η συνολική συνεισφορά του προγράμματος θα εκτιμάται στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης.
- (14) Οι δράσεις δυνάμει του παρόντος μηχανισμού θα πρέπει να υποστηρίζουν την υλοποίηση της ατζέντας του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που αποτελεί οικουμενική ατζέντα την οποία έχουν δεσμευτεί να υλοποιήσουν πλήρως η ΕΕ και τα κράτη μέλη της και έχουν προσυπογράψει όλοι οι δικαιούχοι του παραρτήματος I.
- (15) Ο παρών κανονισμός προβλέπει χρηματοδοτικό κονδύλιο για την περίοδο εφαρμογής του, το οποίο θα αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του [να επικαιροποιηθεί η παραπομπή κατάλληλα, σύμφωνα με τη νέα διοργανική συμφωνία: σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση¹⁰], για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

⁹ *Ο στόχος αυτός θα συζητηθεί περαιτέρω στο πλαίσιο του κανονισμού για το ΜΠΒ ΙΙΙ σε συνάρτηση με την έκβαση των οριζόντιων συζητήσεων για το ΠΔΠ όσον αφορά τους συνολικούς κλιματικούς στόχους.*

¹⁰ Παραπομπή που πρέπει να επικαιροποιηθεί: ΕΕ C 373, 20.12.2013, σ. 1. Η συμφωνία διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ELL&toc=OJ:C:2013:373:TOC

- (16) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα της βοήθειάς τους, ιδίως με τακτικές διαβουλεύσεις και συχνές ανταλλαγές πληροφοριών κατά τα διάφορα στάδια του κύκλου της βοήθειας. Θα πρέπει επίσης να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών διαβουλεύσεων με τους άλλους χορηγούς βοήθειας. ***Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενισχύσουν τον συντονισμό σε τοπικό επίπεδο, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να έχουν μια ενημερωμένη συμμετοχή καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προγραμματισμού και να μπορούν να ασκούν καλύτερα τον ρόλο τους στο πλαίσιο της επιτροπής ΜΠΒ.*** Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να ενισχυθεί τόσο με προγράμματα που εφαρμόζονται μέσω κρατικών φορέων όσο και ως άμεσης αποδέκτριας της βοήθειας της Ένωσης.
- (17) Οι προτεραιότητες δράσης για την επίτευξη των στόχων στους σχετικούς τομείς πολιτικής που θα υποστηριχθούν βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να προσδιοριστούν σε πλαίσιο προγραμματισμού που θα συντάξει η Επιτροπή για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης για την περίοδο 2021-2027, σε συνεργασία με τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι, βάσει του [...] ***πλαισίου πολιτικής για τη διεύρυνση το οποίο καθορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο καθώς [...]*** και βάσει των ειδικών αναγκών ***των δικαιούχων***, σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς στόχους που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των σχετικών εθνικών στρατηγικών. Το πλαίσιο προγραμματισμού θα πρέπει να προσδιορίζει τους τομείς που θα υποστηριχθούν μέσω της βοήθειας και μια ενδεικτική κατανομή κονδυλίων ανά τομέα παροχής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης μιας εκτίμησης των δαπανών που αφορούν το κλίμα.

- (18) Η Ένωση έχει συμφέρον να στηρίζει τις προσπάθειες των δικαιούχων του παραρτήματος I για μεταρρυθμίσεις, με σκοπό την ένταξή τους στην Ένωση. Η διαχείριση της βοήθειας θα πρέπει να εστιάζεται ιδίως στα αποτελέσματα *και θα πρέπει να διαφοροποιείται ως προς το πεδίο εφαρμογής και την ένταση, ανάλογα με τις επιδόσεις των δικαιούχων, μεταξύ άλλων με την παροχή κινήτρων για τη δέσμευση και την πρόοδο της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων, ιδίως στους τομείς του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης καθώς και την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα [...]. Ομοίως, η βοήθεια θα πρέπει να εξασφαλίζει την προβλεψιμότητα και την ισορροπία μεταξύ των δικαιούχων, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση, τις ανάγκες και τις ικανότητές τους καθώς και τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο των προηγούμενων μηχανισμών.*
- (18α) Όταν με βάση τους σχετικούς δείκτες διαπιστώνεται σημαντική οπισθοδρόμηση ή συνεχιζόμενη έλλειψη προόδου από δικαιούχο του παραρτήματος I στους τομείς που καλύπτονται από την προσέγγιση «προτεραιότητα στις θεμελιώδεις αρχές», το πεδίο εφαρμογής και η ένταση της βοήθειας θα πρέπει να προσαρμόζονται αναλόγως, με την επιφύλαξη των εξουσιών του Συμβουλίου να λαμβάνει περιοριστικά μέτρα μετά από απόφαση διακοπής ή μείωσης, εν όλω ή εν μέρει, των οικονομικών και χρηματοοικονομικών σχέσεων με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 215 ΣΛΕΕ καθώς και με την επιφύλαξη του δικαιώματος της Επιτροπής να αναστέλλει τις πληρωμές ή την εκτέλεση των συμφωνιών χρηματοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (18β) Για να επιτρέπει στα κράτη μέλη να προσφέρουν κατάλληλη στρατηγική καθοδήγηση στην επιτροπή του ΜΠΒ, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί ετησίως την υλοποίηση του πλαισίου προγραμματισμού του ΜΠΒ, περιγράφοντας πώς έχει επηρεαστεί η προσέγγιση σχετικά τις επιδόσεις και τη δίκαιη κατανομή. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει παρουσίαση της κατάστασης όσον αφορά το επίπεδο χρηματοδότησης για κάθε στόχο καθώς και για κάθε δικαιούχο του παραρτήματος I. Θα πρέπει επίσης να επιτρέπει στην επιτροπή του ΜΠΒ να έχει στη διάθεσή της κατάλληλες πληροφορίες και να παρέχει καθοδήγηση για την προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής και της έντασης της βοήθειας.

- (19) Η μετάβαση από την άμεση διαχείριση των προενταξιακών κονδυλίων από την Επιτροπή στην έμμεση διαχείριση από τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι θα πρέπει να γίνεται σταδιακά και σύμφωνα με τις αντίστοιχες ικανότητες των εν λόγω δικαιούχων. **Θα πρέπει να αναστραφεί σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής ή προγράμματος σε περίπτωση που ένας δικαιούχος του παραρτήματος Ι αδυνατεί να εκπληρώσει τις σχετικές υποχρεώσεις και να διαχειρίζεται πόρους της Ένωσης σύμφωνα με τους καθιερωμένους κανόνες, αρχές και στόχους.** Για τη διαχείριση της βοήθειας θα πρέπει να συνεχιστεί η χρήση των δομών και των μηχανισμών η αξία των οποίων αποδείχτηκε κατά την προενταξιακή διαδικασία.
- (20) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώκει την αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων προκειμένου να βελτιστοποιήσει τα αποτελέσματα της εξωτερικής δράσης της. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω της συνοχής και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των μέσων εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης καθώς και με τη δημιουργία συνεργειών με άλλες ενωσιακές πολιτικές και προγράμματα, όπως **τα «Ορίζων Ευρώπη», Erasmus, «Δημιουργική Ευρώπη» ή ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη».** Αυτό περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή.
- (21) Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των συνδυασμένων πρωτοβουλιών για την επίτευξη κοινού στόχου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να μπορεί να συνεισφέρει σε δράσεις στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων, εφόσον η συνεισφορά δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες.
- (22) Η χρηματοδότηση από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση δράσεων στο πλαίσιο της διεθνούς διάστασης του Erasmus, σύμφωνα με τον κανονισμό για το Erasmus¹¹.

¹¹ Νέος κανονισμός Erasmus

- (23) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και προσδιορίζουν ειδικότερα τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού, μέσω επιχορηγήσεων, δημόσιων συμβάσεων, βραβείων, έμμεσης εκτέλεσης, χρηματοδοτικής συνδρομής, δημοσιονομικής στήριξης, καταπιστευματικών ταμείων, χρηματοδοτικών μέσων και εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό, και προβλέπουν τη διενέργεια ελέγχων σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. [Οι κανόνες που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση.]
- (24) Οι τύποι χρηματοδότησης και οι μέθοδοι υλοποίησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση την ικανότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των δράσεων και να αποφέρουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, της διοικητικής επιβάρυνσης και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο χρήσης εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή συντελεστών και μοναδιαίων δαπανών καθώς και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (25) Η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να εφαρμόζει κοινούς κανόνες για την εφαρμογή εξωτερικών δράσεων. Οι κανόνες και οι διαδικασίες για την εφαρμογή των μηχανισμών της Ένωσης για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) [ΜΓΑΔΣ] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Θα πρέπει να καθοριστούν πρόσθετες λεπτομερείς διατάξεις για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων καταστάσεων, ιδίως στους τομείς της διασυνοριακής συνεργασίας, της γεωργικής πολιτικής και της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.

- (26) Οι εξωτερικές δράσεις υλοποιούνται συχνά σε ένα εξαιρετικά ευμετάβλητο περιβάλλον το οποίο επιβάλλει τη συνεχή και ταχεία προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των εταίρων της Ένωσης και στις παγκόσμιες προκλήσεις, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία και η χρηστή διακυβέρνηση, η ασφάλεια και η σταθερότητα, η κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, η παράτυπη μετανάστευση και οι βασικές αιτίες της. Η συμφιλίωση της αρχής της προβλεψιμότητας με την ανάγκη ταχείας αντίδρασης στις νέες ανάγκες σημαίνει συνεπώς την προσαρμογή της δημοσιονομικής εκτέλεσης των προγραμμάτων. Για να επιτρέψει στην Ένωση να αυξήσει την ικανότητά της να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες ανάγκες, σεβόμενη την αρχή του ετήσιου καθορισμού του προϋπολογισμού της Ένωσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διατηρεί την ευελιξία που επιτρέπεται ήδη από τον δημοσιονομικό κανονισμό για άλλες πολιτικές, κυρίως τις μεταφορές και τις αλλαγές στη δέσμευση ήδη αναληφθέντων κεφαλαίων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των πόρων της ΕΕ τόσο για τους πολίτες της ΕΕ όσο και για τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι, μεγιστοποιώντας τους πόρους της ΕΕ που είναι διαθέσιμοι για τις παρεμβάσεις εξωτερικής δράσης της ΕΕ.
- [(27) Το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ETBA+), ως συνέχεια του προηγούμενου, θα πρέπει να αποτελεί ένα ολοκληρωμένο χρηματοδοτικό σχήμα για την παροχή χρηματοδότησης με τη μορφή επιχορηγήσεων, εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό και άλλων χρηματοδοτικών μέσων σε όλο τον κόσμο, μεταξύ άλλων προς τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι. Το πλαίσιο επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια θα πρέπει να συνεχίσει να εξασφαλίζει τη διακυβέρνηση των πράξεων που εκτελούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό [...].
- (28) Η εγγύηση εξωτερικής δράσης θα πρέπει να υποστηρίζει τις πράξεις του ETBA+ και ο ΜΠΒ ΙΙΙ θα πρέπει να συνεισφέρει στην κάλυψη αναγκών προβλέψεων σχετικά με τις πράξεις προς όφελος των δικαιούχων του παραρτήματος Ι, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής.]
- (29) Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της εκτέλεσης των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας και του πλαισίου που έχει θεσπιστεί μέσω των προγραμμάτων εξωτερικής δράσης καθώς και του μηχανισμού για την εδαφική συνεργασία. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες διατάξεις συγχρηματοδότησης.

- (30) Τα ετήσια ή πολυετή σχέδια δράσης και μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 8 αποτελούν προγράμματα εργασίας δυνάμει του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα ετήσια ή πολυετή προγράμματα δράσης συνίστανται σε μία σειρά μέτρων που συγκεντρώνονται σε ένα ενιαίο έγγραφο.
- (31) Σύμφωνα με τον **κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**¹² (ο «δημοσιονομικός κανονισμός»), τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου¹⁴, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου¹⁵ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου¹⁶, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω [...] αναλογικών μέτρων, όπως, μεταξύ άλλων, με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, **συμπεριλαμβανομένων** [...] περιπτώσεων απάτης, με την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διεξάγει διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, για τη διαπίστωση φαινομένων απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (η «ΕΠΠΟ») μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε [...] **εγκλήματα σε βάρος** των οικονομικών συμφερόντων **της Ένωσης**, [...] όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που

¹² **Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193, 30.7.2018, σ. 1).**

¹³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248, 18.9.2013, σ. 1).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312, 23.12.1995, σ. 1).

¹⁵ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292, 15.11.96, σ. 2).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283, 31.10.2017, σ. 1).

¹⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198, 28.7.2017, σ. 29).

είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, [...] την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία **για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939** και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), καθώς και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτα μέρη που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα. Οι δικαιούχοι του παραρτήματος Ι θα πρέπει επίσης να αναφέρουν αμελλητί στην Επιτροπή τις παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων απάτης, οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης και να την κρατούν ενήμερη σχετικά με την πρόοδο της διοικητικής και νομικής διαδικασίας. Με στόχο την εναρμόνιση των ορθών πρακτικών στα κράτη μέλη, η εν λόγω αναφορά θα πρέπει να υποβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα, με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που έχει θεσπιστεί από την Επιτροπή.

(32) [...]

- (33) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ιδίως σχετικά με τους ειδικούς όρους και τις δομές για την έμμεση διαχείριση με τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι και την υλοποίηση της βοήθειας αγροτικής ανάπτυξης, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸]. Κατά τον καθορισμό των ενιαίων προϋποθέσεων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διδάγματα από τη διαχείριση και εκτέλεση της προενταξιακής βοήθειας στο παρελθόν. Οι εν λόγω ενιαίες προϋποθέσεις θα πρέπει να τροποποιηθούν αν το απαιτούν οι περιστάσεις.
- (34) Η επιτροπή που συστήνεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι επίσης αρμόδια για νομικές πράξεις και δεσμεύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006¹⁹ και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 231/2014 καθώς και για την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου²⁰.
- (35) Για να καταστεί δυνατή η ταχεία εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την [...] [εικοστή] ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (IPA) (ΕΕ L 210, 31.7.2006, σ. 82).

²⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2006, για τη σύσταση μέσου χρηματοδοτικής στήριξης για την προαγωγή της οικονομικής ανάπτυξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας και για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2667/2000 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης (ΕΕ L 65, 7.3.2006, σ. 5).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα «Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας» («ΜΠΒ ΙΙΙ»).

Καθορίζει τους στόχους του, τον προϋπολογισμό για την περίοδο 2021-2027, τις μορφές ενωσιακής βοήθειας και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω βοήθειας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, **ισχύει** ο ακόλουθος ορισμός [...]:

«διασυνοριακή συνεργασία»: η συνεργασία μεταξύ **κ**[...]ρατών **μ**[...]ελών [...] και δικαιούχων του παραρτήματος Ι **όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού ΕΕΣ²¹**], μεταξύ δύο ή περισσότερων δικαιούχων του παραρτήματος Ι ή μεταξύ δικαιούχων του παραρτήματος Ι και χωρών και εδαφών του παραρτήματος Ι του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ] [...].

²¹ COM(2018) 374 final - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (Interreg) ο οποίος στηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης

Άρθρο 3

Στόχοι του ΜΠΒ ΙΙΙ

1. Γενικός στόχος του ΜΠΒ ΙΙΙ είναι να στηρίζει τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι προκειμένου να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν τις πολιτικές, θεσμικές, νομικές, διοικητικές, κοινωνικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις τις οποίες απαιτείται να πραγματοποιήσουν οι εν λόγω δικαιούχοι για να συμμορφωθούν με τις αξίες της Ένωσης και να ευθυγραμμιστούν σταδιακά με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης, εν όψει της **μελλοντικής** τους προσχώρησης σε αυτήν, πράγμα που θα συμβάλει στη σταθερότητα, την ασφάλεια και την ευημερία τους.
2. Ο ΜΠΒ ΙΙΙ έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
 - α) να ενισχύσει το κράτους δικαίου, τη δημοκρατία[...] **και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων[...] και των θεμελιωδών[...] ελευθεριών· αυτό περιλαμβάνει ειδικότερα τη στήριξη για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, την ενίσχυση της ασφάλειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, τη συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο, ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την κοινωνία των πολιτών, τον σεβασμό των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες και την προώθηση της ισότητας των φύλων** καθώς και τη **στήριξη** για τη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των συνόρων **και της καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης·**
 - β) να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και να υποστηρίξει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τη χρηστή διακυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα·
 - γ) να διαμορφώσει τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές των δικαιούχων του παραρτήματος Ι σύμφωνα με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης και να ενισχύσει την **περιφερειακή συνεργασία**, τη συμφιλίωση και τις σχέσεις καλής γειτονίας καθώς και τις διαπροσωπικές επαφές και τη **στρατηγική** επικοινωνία·
 - δ) να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη **με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους**, μεταξύ άλλων μέσω της αυξημένης συνδεσιμότητας **σε όλες τις διαστάσεις της** και της περιφερειακής ανάπτυξης, της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, των κοινωνικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης, να ενισχύσει την προστασία του περιβάλλοντος, να αυξήσει την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, να επιταχύνει τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και να αναπτύξει την ψηφιακή οικονομία και κοινωνία[...].

ε) να στηρίξει την εδαφική *συνεργασία, μεταξύ άλλων* [...] τη διασυνοριακή, *τη διακρατική, τη θαλάσσια και τη διαπεριφερειακή* συνεργασία.

3. Σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους, καθορίζονται στο παράρτημα II θεματικές προτεραιότητες για την παροχή βοήθειας ανάλογα με τις ανάγκες και τις ικανότητες των δικαιούχων του παραρτήματος I. Στο παράρτημα III καθορίζονται θεματικές προτεραιότητες για τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των δικαιούχων του παραρτήματος I. Καθεμιά από τις εν λόγω θεματικές προτεραιότητες μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη περισσότερων ειδικών στόχων.

Άρθρο [...] 3α

Κοινές διατάξεις προγραμμάτων

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, εξασφαλίζεται η συνοχή, η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα με άλλους τομείς εξωτερικής δράσης της Ένωσης, με άλλες σχετικές πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης, καθώς και η συνοχή των αναπτυξιακών πολιτικών.
2. Ο [κανονισμός ΜΓΑΔΣ] εφαρμόζεται στις δραστηριότητες που υλοποιούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.
3. Ο ΜΠΒ III συνεισφέρει σε δράσεις που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό [...] Erasmus²²]. Ο [κανονισμός (ΕΕ) Erasmus] εφαρμόζεται κατά τη χρήση των εν λόγω κονδυλίων. Για αυτό τον σκοπό, η συνεισφορά του ΜΠΒ III περιλαμβάνεται στο ενιαίο [...] έγγραφο προγραμματισμού που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 7 του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ] και αποφασίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό. ***Το εν λόγω έγγραφο προγραμματισμού περιέχει ενδεικτικό ελάχιστο ποσό προς διάθεση σε δράσεις που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό [Erasmus].***

²² COM(2018) 367 final - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος 'Erasmus': το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013.

4. Βοήθεια βάσει του ΜΠΒ III μπορεί *επίσης* να παρέχεται για το είδος δράσεων που προβλέπονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής²³, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο²⁴ και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης²⁵.
5. Το [ΕΤΠΑ]²⁶ συνεισφέρει στα προγράμματα ή μέτρα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ δικαιούχων του παραρτήματος I και κρατών μελών. Αυτά τα προγράμματα και μέτρα θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 16. Το ύψος της συνεισφοράς από τον ΜΠΒ για [...] **διασυνοριακή συνεργασία** καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 του [κανονισμού ΕΕΣ]. Η διαχείριση των προγραμμάτων του ΜΠΒ για τη διασυνοριακή συνεργασία πραγματοποιείται σύμφωνα με τον [κανονισμό ΕΕΣ].
6. Ο ΜΠΒ III μπορεί να συνεισφέρει σε προγράμματα ή μέτρα διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας που θεσπίζονται και υλοποιούνται βάσει του [κανονισμού ΕΕΣ], **λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση, των μακροπεριφερειακών στρατηγικών ή των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες**, και στα οποία συμμετέχουν οι δικαιούχοι του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού..
7. Κατά περίπτωση, άλλα προγράμματα της Ένωσης είναι δυνατό να συνεισφέρουν σε δράσεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 8, εφόσον η συνεισφορά δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Ο παρών κανονισμός είναι επίσης δυνατό να συνεισφέρει σε μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, εφόσον η συνεισφορά δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόγραμμα εργασίας που καλύπτει τις εν λόγω δράσεις διευκρινίζει τους εφαρμοστέους κανόνες.

²³ COM(2018) 372 final - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

²⁴ COM(2018) 382 final - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)

²⁵ COM(2018) 392 final - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

²⁶ COM(2018) 372 final - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

8. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, για τη διασφάλιση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας της χρηματοδοτικής βοήθειας της Ένωσης ή για την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να επεκτείνει την επιλεξιμότητα των προγραμμάτων και μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 σε χώρες, εδάφη και περιοχές **οι οποίες διαφορετικά δεν θα ήταν επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1** [...], όταν το προς εφαρμογή πρόγραμμα ή μέτρο έχει παγκόσμιο, περιφερειακό ή διασυνοριακό χαρακτήρα.

Άρθρο [...] 3β

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του ΜΠΒ III για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε [14 500 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές].
2. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για [...] **τη χρηματοδότηση μέτρων στήριξης** για την υλοποίηση του προγράμματος, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών συστημάτων τεχνολογίας της πληροφορικής **σύμφωνα με το άρθρο 20 του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ]** [...].

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Άρθρο 6

Πλαίσιο πολιτικής και γενικές αρχές

1. ***Η βοήθεια στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού παρέχεται σύμφωνα με [...] το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση όπως καθορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο και τις συμφωνίες που θεσπίζουν νομικά δεσμευτική σχέση με τους δικαιούχους του παραρτήματος I, και θα λαμβάνει δεόντως υπόψη [...] σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ανακοινώσεις της Επιτροπής ή κοινές ανακοινώσεις της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας [...]. Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ της βοήθειας και του πλαισίου πολιτικής για τη διεύρυνση.***
2. Τα προγράμματα και οι δράσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού ***για την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 ενσωματώνουν τις ακόλουθες οριζόντιες προτεραιότητες:*** κλιματική αλλαγή, προστασία του περιβάλλοντος και ισότητα των φύλων και λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τις διασυνδέσεις μεταξύ των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης²⁷, για την προαγωγή ολοκληρωμένων δράσεων που μπορούν να δημιουργήσουν παράλληλα οφέλη και να εκπληρώσουν πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο.
- 2α. ***Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συμβάλλει στην υλοποίηση των δεσμεύσεων της Ένωσης προς μεγαλύτερη διαφάνεια και υποχρέωση λογοδοσίας όσον αφορά την παροχή της βοήθειας, μεταξύ άλλων καθιστώντας διαθέσιμες, μέσω διαδικτυακών βάσεων δεδομένων, πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος και την κατανομή της βοήθειας και μεριμνώντας ώστε τα δεδομένα να είναι συγκρίσιμα με δυνατότητα εύκολης πρόσβασης, ανταλλαγής και δημοσίευσης.***

²⁷https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

3. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για να εξασφαλίσουν τη συνοχή και επιδιώκουν την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης μεταξύ της βοήθειας που παρέχεται από τον ΜΠΒ ΙΙΙ και άλλης βοήθειας παρεχόμενης από την Ένωση, τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (**ΕΤΕπ**), σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές για την ενίσχυση του επιχειρησιακού συντονισμού στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας, **μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένης συνεργασίας με τα κράτη μέλη σε τοπικό επίπεδο**, και για την εναρμόνιση των πολιτικών και των διαδικασιών, ιδίως των διεθνών αρχών για την αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης²⁸. Ο συντονισμός επιβάλλει τακτικές **και έγκαιρες** διαβουλεύσεις, συχνές ανταλλαγές πληροφοριών κατά τα διάφορα στάδια του κύκλου της βοήθειας και συναντήσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη με σκοπό τον συντονισμό της βοήθειας, **μεταξύ άλλων σε τοπικό επίπεδο**, και αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της διαδικασίας προγραμματισμού [...].
- 3α. ***Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης χωρίς αποκλεισμούς, κατά περίπτωση, η Επιτροπή μεριμνά ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η γνώμη των ενδιαφερόμενων φορέων των δικαιούχων του παραρτήματος Ι, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών, και να τους παρέχεται έγκαιρη πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τις συναφείς διαδικασίες παρακολούθησης των προγραμμάτων.***
4. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, λαμβάνει επίσης τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει τον συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα με τους πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς και φορείς, όπως διεθνείς οργανισμούς και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οργανώσεις και μη ενωσιακούς χορηγούς βοήθειας.

²⁸https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 7

Πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ

1. Η βοήθεια δυνάμει του ΜΠΒ III βασίζεται σε πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ για την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και στις **θεματικές προτεραιότητες των παραρτημάτων II και III**. Το πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ θεσπίζεται από την Επιτροπή για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης.
2. Το πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ **αναπτύσσεται σύμφωνα με το πλαίσιο στρατηγικής και τις γενικές αρχές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 6 και** λαμβανομένων δεόντως υπόψη των σχετικών εθνικών στρατηγικών και τομεακών πολιτικών.
- 2α. **Το πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ περιλαμβάνει ενδεικτική κατανομή των κεφαλαίων της Ένωσης στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, κατά περίπτωση, ανά έτος και επιτρέπει να αντιμετωπιστούν οι ανακύπτουσες ανάγκες, με την επιφύλαξη της δυνατότητας συνδυασμού της βοήθειας ως μέσον συμβολής στην επίτευξη των διαφόρων ειδικών στόχων.**
[...]
- [...] 2β. Το πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ περιλαμβάνει δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου σε ό,τι αφορά την επίτευξη των **προσδοκώμενων αποτελεσμάτων** που έχουν [...] προσδιοριστεί [...] **σύμφωνα με τους συγκεκριμένους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2. Οι δείκτες αυτοί πρέπει να είναι συνεκτικοί με τους δείκτες που αναφέρονται στο παράρτημα IV.**

[...] 2γ. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, η Επιτροπή θεσπίζει το πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16.

2δ. *Η Επιτροπή προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση της εφαρμογής του πλαισίου προγραμματισμού του ΜΠΒ υπό το πρίσμα της εξέλιξης του πλαισίου πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 6 και βάσει των δεικτών που αναφέρονται στην παράγραφο 2β. Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει επίσης την πορεία των πιστώσεων που έχουν δεσμευτεί και προβλεφθεί ανά δικαιούχο καθώς και τον τρόπο με τον οποίο έχει εφαρμοστεί η προσέγγιση σχετικά με τη δίκαιη κατανομή και τις επιδόσεις που αναφέρεται στο άρθρο 7α. Η εν λόγω αξιολόγηση υποβάλλεται στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16.*

2ε. *Βάσει αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει την αναθεώρηση του πλαισίου προγραμματισμού του ΜΠΒ, εφόσον ενδείκνυται, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 2γ. Το πλαίσιο προγραμματισμού του ΜΠΒ μπορεί επίσης να αναθεωρηθεί μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση και μπορεί να επανεξετάζεται εφόσον κρίνεται σκόπιμο.*

4. Το πλαίσιο προγραμματισμού της διασυνοριακής συνεργασίας με τα κράτη μέλη θεσπίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του [κανονισμού ΕΕΣ].

Άρθρο 7α

Βοήθεια προς δικαιούχους, αξιολόγηση επιδόσεων και δίκαιη κατανομή

- 1. Η βοήθεια προς τους δικαιούχους του παραρτήματος I αποφασίζεται στο πλαίσιο των μέτρων εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 8.*
- 2. Η βοήθεια απευθύνεται στους δικαιούχους του παραρτήματος I και είναι προσαρμοσμένη στην ειδική κατάστασή τους, ενώ λαμβάνονται υπόψη οι περαιτέρω προσπάθειες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των στόχων του παρόντος κανονισμού. Λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ανάγκες και οι ικανότητες των εν λόγω δικαιούχων, σύμφωνα με την αρχή της δίκαιης κατανομής προκειμένου να αποφευχθεί ένα δυσανάλογα χαμηλό επίπεδο βοήθειας σε σύγκριση με άλλους δικαιούχους.*
- 3. Η βοήθεια έχει ως στόχο να εξασφαλίζει την πρόοδο όλων των δικαιούχων και διαφοροποιείται, ως προς το πεδίο εφαρμογής και την ένταση, ανάλογα με τις επιδόσεις τους, ιδίως τη δέσμευση και την πρόοδο στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, καθώς και με τις ανάγκες τους.*
- 4. Κατά την αξιολόγηση των επιδόσεων των δικαιούχων του παραρτήματος I και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη συνδρομή που πρέπει να παρασχεθεί, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί στον τομέα του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δημοκρατικών θεσμών και της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης καθώς και στην οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα.*
- 5. Σε περίπτωση σημαντικής οπισθοδρόμησης ή συνεχιζόμενης έλλειψης προόδου από δικαιούχο του παραρτήματος I στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 4, όπως μετράται με τους δείκτες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2β, το πεδίο εφαρμογής και η ένταση της βοήθειας προσαρμόζονται αναλόγως, σύμφωνα με την παράγραφο 1, μεταξύ άλλων με αναλογική μείωση και ανακατανομή των κονδυλίων, κατά τρόπο που θα πρέπει να αποφεύγει να θέτει σε κίνδυνο τη στήριξη για τη βελτίωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της κοινωνίας των πολιτών και, κατά περίπτωση, της συνεργασίας με τις τοπικές αρχές. Εφόσον αρχίσει να σημειώνεται εκ νέου πρόοδος, προσαρμόζεται αναλόγως και η βοήθεια σύμφωνα με την παράγραφο 1 με σκοπό την περαιτέρω στήριξη των προσπαθειών αυτών.*

Άρθρο 8

Εκτελεστικά μέτρα και μέθοδοι

1. Η βοήθεια δυνάμει του ΜΠΒ ΙΙΙ εκτελείται υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης ή έμμεσης διαχείρισης σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό μέσω ετήσιων ή πολυετών σχεδίων δράσης και μέτρων που αναφέρονται στον τίτλο ΙΙ κεφάλαιο ΙΙΙ του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ]. **Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα θεσπίζονται μέσω εκτελεστικών πράξεων που εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 16.** Ο τίτλος ΙΙ κεφάλαιο ΙΙΙ του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ] εφαρμόζεται στον παρόντα κανονισμό, με την εξαίρεση του άρθρου 24 παράγραφος 1 [επιλέξιμα πρόσωπα και οντότητες].
2. Σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, μπορούν να θεσπίζονται σχέδια δράσης διάρκειας έως επτά ετών.

Άρθρο 9

Διασυνοριακή συνεργασία

1. Ποσοστό μέχρι 3 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου διατίθεται ενδεικτικά σε προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των δικαιούχων του παραρτήματος Ι και κρατών μελών, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητές τους.
2. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης από την Ένωση στο επίπεδο κάθε προτεραιότητας δεν υπερβαίνει το [85 %] των επιλέξιμων δαπανών ενός προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας. Για την τεχνική βοήθεια το ποσοστό συγχρηματοδότησης από την Ένωση είναι 100 %.
3. Το ύψος της προχρηματοδότησης για τη διασυνοριακή συνεργασία με τα κράτη μέλη **ανέρχεται στο 50 % των τριών πρώτων δημοσιονομικών δεσμεύσεων για το πρόγραμμα [...]**.
4. Στην περίπτωση διακοπής προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 12 του [κανονισμού ΕΕΣ], η υπολειπόμενη διαθέσιμη στήριξη από τον παρόντα κανονισμό προς το πρόγραμμα που έχει διακοπεί μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση οποιωνδήποτε άλλων δράσεων που είναι επιλέξιμες δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10

Επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΜΠΒ III

1. [...] ***Η συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, χορήγησης επιδοτήσεων ή απονομής βραβείων για δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού είναι ανοικτή σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και σε όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι και στα νομικά πρόσωπα που είναι πράγματι εγκατεστημένα σε:***
 - α) κράτη μέλη, δικαιούχους του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού, συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και χώρες που υπάγονται στο παράρτημα I του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ] και
 - β) χώρες για τις οποίες καθιερώνεται από την Επιτροπή αμοιβαία πρόσβαση στην εξωτερική βοήθεια. Η αμοιβαία πρόσβαση μπορεί να χορηγηθεί για περιορισμένη περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, όταν η χώρα παρέχει επιλεξιμότητα με ίσους όρους σε οντότητες από την Ένωση και από χώρες επιλέξιμες σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την αμοιβαία πρόσβαση κατόπιν διαβούλευσης με τη σχετική ή τις σχετικές δικαιούχους χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΙΕΤΒΑ+ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Άρθρο 11

Χρηματοδοτικά μέσα και εγγύηση εξωτερικής δράσης

1. Οι δικαιούχοι του παραρτήματος I είναι επιλέξιμοι για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ΙΕΤΒΑ+) και την εγγύηση εξωτερικής δράσης, όπως προβλέπεται στον τίτλο II κεφάλαιο IV του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ]. Για αυτό τον σκοπό, ο ΜΠΒ III συνεισφέρει στις προβλέψεις σχετικά με την εγγύηση εξωτερικής δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 26 του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ] κατ' αναλογία προς τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται προς όφελος των δικαιούχων του παραρτήματος I./

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 12

Παρακολούθηση, λογιστικός έλεγχος, αξιολόγηση και προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. [...] Στον παρόντα κανονισμό εφαρμόζεται [**το άρθρο 31** του κανονισμού ΜΓΑΔΣ] σχετικά με την παρακολούθηση[...] **και** την υποβολή εκθέσεων [...]. **Η ετήσια έκθεση που αναφέρεται στο [άρθρο 31 παράγραφος 5 του κανονισμού ΜΓΑΔΣ] περιέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές ανά μέσο (ΜΠΒ, ΜΠΒ II και ΜΠΒ III).**
2. Στο παράρτημα IV του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνονται οι δείκτες για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και της προόδου του [...] ΜΠΒ III ως προς την επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3.

3. Για τη διασυνοριακή συνεργασία με τα κράτη μέλη, οι σχετικοί δείκτες καθορίζονται στο άρθρο 33 του [κανονισμού ΕΕΣ].
4. Επιπλέον των δεικτών που αναφέρονται στο παράρτημα IV, οι εκθέσεις για τη διεύρυνση λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο αποτελεσμάτων της βοήθειας που παρέχεται μέσω του ΜΠΒ III.
- 4α. *Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως έκθεση προς την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16 σχετικά με τη δημοσιονομική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή αναφέρει:*
- α) ποσά των αναλήψεων υποχρεώσεων·*
- β) ποσά συμβάσεων·*
- γ) καταβληθέντα ποσά·*
- δ) δέσμευση πιστώσεων σε ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3·*
- ε) ποσά συμβάσεων ανά είδος δικαιούχου (οργανισμοί κρατών μελών, διεθνείς οργανισμοί, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών)·*
- στ) ποσά συμβάσεων για μέσα εκτέλεσης του προϋπολογισμού (για παράδειγμα, επιχορηγήσεις, συνδυαστικές πράξεις, δημοσιονομική στήριξη).*
- 4β. *Οι πληροφορίες για το μέγεθος και την κατανομή της βοήθειας που περιέχονται στην ετήσια έκθεση του άρθρου 12 παράγραφος 1 διατίθενται σε διαδικτυακές βάσεις δεδομένων.*
- 4γ. *[Το άρθρο 32 του κανονισμού ΜΓΑΔΣ] σχετικά με την ενδιάμεση και την τελική αξιολόγηση εφαρμόζεται κατ' αναλογία.*
5. Σύμφωνα με το άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την εφαρμογή του καθεστώτος έμμεσης διαχείρισης, οι δικαιούχοι του παραρτήματος I αναφέρουν αμελλητί στην Επιτροπή τις παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων απάτης, οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης και την κρατούν ενήμερη σχετικά με την πρόοδο της διοικητικής και νομικής διαδικασίας. Οι αναφορές υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που έχει θεσπίσει η Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Άρθρο 15

Θέσπιση περαιτέρω κανόνων εφαρμογής

1. Θεσπίζονται ειδικοί κανόνες για τον καθορισμό ενιαίων όρων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τις δομές που θα συσταθούν για την προετοιμασία της προσχώρησης και για τη βοήθεια για την αγροτική ανάπτυξη, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 16.
2. [...]

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή **του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας** (η «[...] επιτροπή **του ΜΠΒ ΙΙΙ**»). Η εν λόγω επιτροπή είναι επιτροπή κατά την έννοια του [...] κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 [...].
 - 1α. **Η επιτροπή του ΜΠΒ ΙΙΙ επικουρεί την Επιτροπή με στρατηγική καθοδήγηση για την εκπλήρωση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 υπό το πρίσμα της ετήσιας αξιολόγησης που υποβάλλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2δ και το άρθρο 12 παράγραφος 4α.**
 - 1β. **Όποτε γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.**
 - 1γ. **Ο εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής του ΜΠΒ ΙΙΙ προβλέπει επαρκείς προθεσμίες που επιτρέπουν στα μέλη της επιτροπής άμεσες, ταχείες και πραγματικές δυνατότητες προκειμένου να εξετάσουν το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και να διατυπώσουν τις απόψεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.**
2. Σε περίπτωση που η γνωμοδότηση της επιτροπής πρέπει να ληφθεί μέσω γραπτής διαδικασίας, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα, όταν, εντός της προθεσμίας έκδοσης της γνωμοδότησης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.
3. Ένας παρατηρητής της ΕΤΕπ συμμετέχει στις διαδικασίες της επιτροπής του **ΜΠΒ ΙΙΙ** για τα ζητήματα που αφορούν την ΕΤΕπ.
4. Η επιτροπή του ΜΠΒ ΙΙΙ επικουρεί την Επιτροπή και είναι αρμόδια για νομικές πράξεις και δεσμεύσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 και για την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 389/2006.
5. Η επιτροπή του ΜΠΒ ΙΙΙ δεν είναι αρμόδια για τη συνεισφορά στο πρόγραμμα Erasmus+ που αναφέρεται στο άρθρο [...] **3α** παράγραφος 3.

[...]

- ²⁹1. *Οι αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.*
2. *Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας που αφορούν τον παρόντα κανονισμό, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στον παρόντα κανονισμό μπορούν να συμβάλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που οι εν λόγω προτεραιότητες είναι άμεσα συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.*
3. *Τα ζητήματα ασφάλειας ή οι τοπικές πολιτικές ευαισθησίες μπορεί να καταστήσουν προτιμότερο ή αναγκαίο τον περιορισμό των δραστηριοτήτων επικοινωνίας και προβολής σε ορισμένες χώρες ή περιοχές ή κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων. Στις περιπτώσεις αυτές, το κοινό στόχος και τα εργαλεία προβολής, τα προϊόντα και οι διάλογοι που χρησιμοποιούνται για την προώθηση μιας συγκεκριμένης δράσης καθορίζονται κατά περίπτωση, σε συνεννόηση και σε συμφωνία με την Ένωση. Όταν απαιτείται ταχεία παρέμβαση για την αντιμετώπιση μιας αιφνίδιας κρίσης, δεν είναι απαραίτητο να καταρτίζεται αμέσως σχέδιο πλήρους επικοινωνίας και προβολής. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ωστόσο, η στήριξη της Ένωσης πρέπει να υποδεικνύεται δεόντως από την αρχή.]*

²⁹ *Οι διατάξεις αυτές πρέπει να ευθυγραμμιστούν με το τελικό κείμενο των άρθρων 36 και 37 του κανονισμού ΜΓΑΔΣ.*

Άρθρο 18

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 [ΜΠΒ ΙΙ] και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 [ΜΠΒ], οι οποίοι εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους. Ο τίτλος ΙΙ κεφάλαιο ΙΙΙ του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ], που προβλεπόταν προηγουμένως στον κανονισμό 236/2014, εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις, με την εξαίρεση του άρθρου 24 παράγραφος 1.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον ΜΠΒ ΙΙΙ μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της μετάβασης μεταξύ του ΜΠΒ ΙΙΙ και των μέτρων που είχαν θεσπιστεί στο πλαίσιο του προηγούμενου μηχανισμού, του ΜΠΒ ΙΙ, **καθώς και όσες δραστηριότητες σχετίζονται με την προετοιμασία του διάδοχου προγράμματος για την προενταξιακή βοήθεια.**
3. Εάν είναι απαραίτητο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις και για μετά το 2027, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την [...] [εικοστή] ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Αλβανία

Βοσνία-Ερζεγοβίνη

Ισλανδία

Κοσσυφοπέδιο*

Μαυροβούνιο

Σερβία

Τουρκία

[...] *Δημοκρατία της Βόρειας* Μακεδονίας

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Θεματικές προτεραιότητες της βοήθειας

Κατά περίπτωση, η βοήθεια μπορεί να καλύπτει τις εξής θεματικές προτεραιότητες, *μεταξύ άλλων μέσω της περιφερειακής συνεργασίας*:

- α) **Δημιουργία δημοκρατικών θεσμών και οργανισμών που είναι απαραίτητοι για τη διασφάλιση του κράτους δικαίου και ενθάρρυνση της ορθής λειτουργίας τους από τα πρώιμα στάδια.** Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν: στη θέσπιση ανεξάρτητων, *απολιτικοποιημένων*, υποκείμενων σε λογοδοσία και αποτελεσματικών δικαστικών συστημάτων, τα οποία προβλέπουν, μεταξύ άλλων, διαφανή και αξιοκρατικά συστήματα διορισμού, αξιολόγησης και προαγωγών που προωθούν τη δικαστική συνεργασία και αποτελεσματικές πειθαρχικές διαδικασίες σε περιπτώσεις επιλήψιμων πράξεων, και *πρόσβαση στη δικαιοσύνη* [...]· στην προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, *συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων του παιδιού*, των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων *των εθνικών μειονοτήτων*, των Ρομά καθώς και των λεσβίων, ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων και των διεμφυλικών και μεσοφυλικών προσώπων, *και των θεμελιωδών ελευθεριών* [...], *διασφαλίζοντας ένα ασφαλές κλίμα που ευνοεί την ανεμπόδιστη άσκηση της ελευθερίας της έκφρασης και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης.*
- α-α) **Ενίσχυση των ικανοτήτων για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων.** Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν: *στην ανταλλαγή χρήσιμων πληροφοριών και στην εξασφάλιση της θέσπισης ισχυρών συστημάτων για την προστασία των συνόρων, για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης*, [...] *καθώς και για την παροχή [...] διεθνούς προστασίας σε όσους τη δικαιούνται.*

- α-β) Ενίσχυση της ικανότητας για την εξασφάλιση της ασφάλειας. Οι παρεμβάσεις σε αυτόν τον τομέα αποσκοπούν:** στην ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλείων για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων και του **λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού**, της παράνομης διακίνησης μεταναστών, της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες/της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διαφθοράς· **στη στήριξη της ενισχυμένης συνεργασίας με την Ένωση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της ριζοσπαστικοποίησης.**
- α-γ) Ενίσχυση των ικανοτήτων στρατηγικής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της επικοινωνίας με το κοινό σχετικά με τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την εκπλήρωση των κριτηρίων ένταξης στην ΕΕ. Οι προσπάθειες σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν στη στήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης ανεξάρτητων και πολυφωνικών μέσων ενημέρωσης και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και χρησιμεύουν, μεταξύ άλλων, ως μέσο για την αύξηση της ανθεκτικότητας του κράτους και της κοινωνίας έναντι της παραπληροφόρησης και άλλων υβριδικών απειλών.**
- β) Μεταρρύθμιση των δημόσιων διοικήσεων σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης, και ιδίως τις αρχές της δημόσιας διοίκησης. Οι παρεμβάσεις αποσκοπούν:** στην ενίσχυση των πλαισίων μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, **συμπεριλαμβανομένου του τομέα των δημόσιων συμβάσεων·** στη βελτίωση του στρατηγικού σχεδιασμού και της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής και ανάπτυξης νομοθεσίας χωρίς αποκλεισμούς, στην ενίσχυση του επαγγελματισμού και της αποπολιτικοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών με την ενσωμάτωση αξιοκρατικών αρχών, στην προώθηση της διαφάνειας και της υποχρέωσης λογοδοσίας, στη βελτίωση της ποιότητας και της παροχής των υπηρεσιών, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλων διοικητικών διαδικασιών και χρήσης υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με επίκεντρο τον πολίτη, στην ενίσχυση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και της παραγωγής αξιόπιστων στατιστικών.
- γ) Επίτευξη των προτύπων της Ένωσης στην οικονομία, συμπεριλαμβανομένης μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς καθώς και ενίσχυση της δημοσιονομικής και οικονομικής διακυβέρνησης:** Οι παρεμβάσεις αποσκοπούν στη στήριξη της συμμετοχής στη διαδικασία του προγράμματος οικονομικής μεταρρύθμισης και της συστηματικής συνεργασίας με διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα σε θεμελιώδη ζητήματα οικονομικής πολιτικής καθώς και στη βελτίωση της ικανότητας ενίσχυσης της μακροοικονομικής σταθερότητας και στη στήριξη της πορείας προς μια λειτουργική οικονομία της αγοράς, ικανής να ανταπεξέρχεται στις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς εντός της Ένωσης[...].

- γ-α) *Ενίσχυση των σχέσεων καλής γειτονίας, της περιφερειακής σταθερότητας και της αμοιβαίας συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της διαπροσωπικής δικτύωσης και της στήριξης εποικοδομητικών πρωτοβουλιών.*
- δ) **Ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης και των εταίρων της να προλαμβάνουν τις συγκρούσεις, να εδραιώνουν την ειρήνη και να αντιμετωπίζουν καταστάσεις που προηγούνται και έπονται των κρίσεων**, μεταξύ άλλων μέσω της έγκαιρης προειδοποίησης και της ανάλυσης των κινδύνων συγκρούσεων, [...] της συμφιλίωσης, της εδραίωσης της ειρήνης και μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης και της στήριξης των δράσεων ανάπτυξης ικανοτήτων για την ασφάλεια και την ανάπτυξη.
- ε) **Ενίσχυση των ικανοτήτων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών ενώσεων, στους δικαιούχους του παραρτήματος I και ενθάρρυνση της δικτύωσης σε όλα τα επίπεδα μεταξύ των οργανώσεων με έδρα στην Ένωση και των οργανώσεων των δικαιούχων του παραρτήματος I, ώστε να τους παρέχεται η δυνατότητα να αναπτύξουν ουσιαστικό διάλογο με φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.**
- στ) **Προώθηση της ευθυγράμμισης των κανόνων**, των προτύπων, των πολιτικών και των πρακτικών των χωρών εταίρων με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- στ-α) *Προώθηση της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης της θέσης των γυναικών και των κοριτσιών. Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν στην καθιέρωση ενός πιο ευνοϊκού περιβάλλοντος για την πλήρωση των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών και την πραγματική και απτή βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την ισότητα των φύλων, μεταξύ άλλων μέσω της εξασφάλισης της σωματικής και ψυχολογικής ακεραιότητας των κοριτσιών και των γυναικών, την προώθηση των οικονομικών και κοινωνικών τους δικαιωμάτων και την ενίσχυση της φωνής και της συμμετοχής τους, μεταξύ άλλων μέσω της συνεκτίμησης της ισότητας των φύλων στον προϋπολογισμό και της συλλογής δεδομένων ανά φύλο και ηλικία.*

- ζ) **Ενίσχυση της πρόσβασης στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση σε όλα τα επίπεδα καθώς και της ποιότητάς τους και παροχή στήριξης στον πολιτιστικό και στον δημιουργικό τομέα.** Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν: στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και βασική και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, στη βελτίωση της παροχής βασικών δεξιοτήτων· στην αύξηση του μορφωτικού επιπέδου, **στην αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων**, στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και στην ενίσχυση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών· στην ανάπτυξη συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) και στην προώθηση συστημάτων μάθησης στον χώρο εργασίας για τη διευκόλυνση της μετάβασης στην αγορά εργασίας, **συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες**· στη βελτίωση της ποιότητας και της καταλληλότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης **και της έρευνας**· στην ενθάρρυνση δραστηριοτήτων που αφορούν αποφοίτους· στη βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση και στη στήριξη των επενδύσεων σε υποδομές για εκπαίδευση **χωρίς αποκλεισμούς** και **προσβάσιμη** κατάρτιση, με κυριότερο στόχο τη μείωση των εδαφικών ανισοτήτων και την ενθάρρυνση της εκπαίδευσης χωρίς διαχωρισμούς, μεταξύ άλλων με τη χρήση **προσβάσιμων** ψηφιακών τεχνολογιών.
- η) **Προώθηση της ποιοτικής απασχόλησης και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας.** Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας και της αεργίας με τη στήριξη της βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας, ιδίως των νέων (κυρίως των νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (EAEK)), των γυναικών, των μακροχρόνια ανέργων και όλων των υποεκπροσωπούμενων ομάδων. Τα μέτρα προάγουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας ποιότητας και υποστηρίζουν την αποτελεσματική επιβολή των εργασιακών κανόνων και προτύπων σε ολόκληρη την επικράτεια. Άλλες βασικές παρεμβάσεις αφορούν τη στήριξη της ισότητας των φύλων **και των νέων**, την προώθηση της απασχολησιμότητας και της παραγωγικότητας, την προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στην αλλαγή, την καθιέρωση βιώσιμου κοινωνικού διαλόγου καθώς και τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας, όπως οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και οι επιθεωρήσεις εργασίας.

- θ) **Προώθηση της κοινωνικής προστασίας και ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας.** Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, ώστε να παρέχουν ουσιαστική, αποτελεσματική και επαρκή προστασία σε όλα τα στάδια της ζωής του ατόμου, *στην προώθηση της μετάβασης από την φροντίδα στο πλαίσιο ιδρύματος στην φροντίδα στο πλαίσιο της οικογένειας και της τοπικής κοινότητας*, στην προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, στην προώθηση των ίσων ευκαιριών και στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων και της φτώχειας. Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα επικεντρώνονται επίσης: στην ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά· στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, [...] *φυλής, χρώματος*, εθνοτικής ή κοινωνικής προέλευσης, *γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας*, θρησκείας ή πεποιθήσεων, *πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης*, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· στη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, όπως η προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, η στέγαση, η υγειονομική περίθαλψη, βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και μακροχρόνια φροντίδα, μέσω, μεταξύ άλλων, του εκσυγχρονισμού των συστημάτων κοινωνικής προστασίας.
- ι) **Προώθηση έξυπνων, βιώσιμων, ασφαλών μεταφορών χωρίς αποκλεισμούς και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε βασικές υποδομές δικτύων**, με επενδύσεις σε έργα υψηλής [...] *ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας* [...]. Οι επενδύσεις θα πρέπει να ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα ανάλογα με τη συνάφειά τους με τις συνδέσεις του ΔΕΔ-Μ με την ΕΕ και με τη συμβολή τους στη βιώσιμη κινητικότητα, στον περιορισμό των εκπομπών και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην ασφαλή κινητικότητα, σε συνέργεια με τις μεταρρυθμίσεις που προωθεί η συνθήκη για την ίδρυση της κοινότητας μεταφορών.
- (ι-α) **Ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και διαφοροποίησης.** Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και παραγωγής καθώς και στη διαφοροποίηση των χωρών και των οδών εφοδιασμού.
- ια) **Βελτίωση του περιβάλλοντος του ιδιωτικού τομέα και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων**, συμπεριλαμβανομένης της έξυπνης εξειδίκευσης, ως βασικών παραγόντων ανάπτυξης, δημιουργίας θέσεων εργασίας και συνοχής. Προτεραιότητα δίνεται σε έργα που βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον.

- ιβ) **Βελτίωση της πρόσβασης στις ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες και ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, με επενδύσεις στην ανάπτυξη ικανοτήτων σε συστήματα έρευνας και καινοτομίας, σε προγράμματα κινητικότητας και επιχορηγήσεων προσαρμοσμένα για να προωθούν την αρχή της επιστημονικής αριστείας**, στην ψηφιακή συνδεσιμότητα, στην ψηφιακή εμπιστοσύνη και ασφάλεια, στις ψηφιακές δεξιότητες και την ψηφιακή επιχειρηματικότητα καθώς και στις ερευνητικές υποδομές και σε ένα ευνοϊκό περιβάλλον, με παράλληλη προώθηση της δικτύωσης και της συνεργασίας. *Οι παρεμβάσεις σε αυτό τον τομέα αποσκοπούν επίσης στη δημιουργία κέντρων αριστείας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας για την αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων μεταξύ των ερευνητών.*
- ιγ) **Συμβολή στη ασφάλεια και την προστασία του εφοδιασμού με τρόφιμα** και στη διατήρηση διαφοροποιημένων και βιώσιμων γεωργικών συστημάτων σε δυναμικές αγροτικές κοινότητες και στην ύπαιθρο.
- ιδ) **Προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος**, αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας, προώθηση της διατήρησης και της βιώσιμης χρήσης των χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων και των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, *επενδύσεις στη διαχείριση υδάτων και αποβλήτων και στην αειφόρο διαχείριση των χημικών προϊόντων*, προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων, της βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής, στήριξη της μετάβασης στην πράσινη και κυκλική οικονομία, συμβολή στον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις κλιματικές αλλαγές και προώθηση της διακυβέρνησης και πληροφόρησης στους τομείς της δράσης για το κλίμα και της ενεργειακής απόδοσης. Ο ΜΠΒ III ενισχύει πολιτικές που αποσκοπούν στη μετάβαση προς μια αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, ασφαλή και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές καθώς και στην πρόληψη καταστροφών, την ετοιμότητα και την αντίδραση σε αυτές. [...]

- ιε) [...] *Συνεργασία με τους δικαιούχους του παραρτήματος I για ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας στους τομείς της υγείας, της γεωργίας και της ασφάλειας των τροφίμων εξασφαλίζοντας την πλήρη συμμόρφωση με τα πλέον υψηλά διεθνή πρότυπα· καθώς και στήριξη δράσεων που αντιμετωπίζουν τις συνέπειες για τον τοπικό πληθυσμό που εκτίθεται σε ατυχήματα με διαρροή ραδιενέργειας και αποσκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής του· προώθηση της διαχείρισης των γνώσεων, της κατάρτισης και της εκπαίδευσης σε πυρηνικούς τομείς.*
- ιστ) **Ενίσχυση του αγροδιατροφικού και του αλιευτικού τομέα** έναντι των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς και σταδιακή ευθυγράμμιση του με τους ενωσιακούς κανόνες και πρότυπα. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η επίτευξη οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο μιας ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Θεματικές προτεραιότητες για βοήθεια στη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ δικαιούχων του παραρτήματος I

Με σκοπό την προαγωγή των σχέσεων καλής γειτονίας, την ολοκλήρωση της Ένωσης και την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, [...] η βοήθεια στον τομέα της διασυνοριακής συνεργασίας **μεταξύ δικαιούχων του παραρτήματος I** μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να καλύπτει τις εξής θεματικές προτεραιότητες:

- α) προαγωγή της απασχόλησης, της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και της κοινωνικής και πολιτιστικής ένταξης σε διασυνοριακό επίπεδο, μεταξύ άλλων με της εξής τρόπους: ολοκλήρωση των διασυνοριακών αγορών εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διασυνοριακής κινητικότητας· κοινές τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης· υπηρεσίες πληροφόρησης, συμβουλευτικές υπηρεσίες και κοινά προγράμμάτων κατάρτισης· ισότητα των φύλων· παροχή ίσων ευκαιριών· ενσωμάτωση κοινοτήτων μεταναστών και ευάλωτων ομάδων· επενδύσεις σε δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης· και στήριξη των επενδύσεων στη δημόσια υγεία και σε κοινωνικές υπηρεσίες·
- β) προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και του μετριασμού των επιπτώσεών της, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων, μεταξύ άλλων, με τους εξής τρόπους: κοινές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος· προαγωγή της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, του συντονισμένου θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της κυκλικής οικονομίας, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της μετάβασης προς μια ασφαλή και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα· **βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων**, προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές και της πρόληψης καταστροφών, της ετοιμότητας και της αντίδρασης σε αυτές·
- γ) προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και βελτίωση των δημόσιων υποδομών, μεταξύ άλλων με τη μείωση της απομόνωσης, μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης στις μεταφορές και στα ψηφιακά δίκτυα και τις ψηφιακές υπηρεσίες, και με επενδύσεις σε διασυνοριακά συστήματα και εγκαταστάσεις ύδρευσης, ενέργειας και διαχείρισης αποβλήτων·

- δ) προώθηση της ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας, μεταξύ άλλων με την εξάπλωση της ψηφιακής συνδεσιμότητας, την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ψηφιακής εμπιστοσύνης και ασφάλειας, καθώς και ψηφιακών δεξιοτήτων και ψηφιακής επιχειρηματικότητας·
- ε) ενθάρρυνση του τουρισμού και της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς·
- στ) επένδυση στη νεολαία, την παιδεία και τις δεξιότητες μέσω, μεταξύ άλλων, της ανάπτυξης και υλοποίησης κοινών προγραμμάτων και υποδομών εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης για την υποστήριξη κοινών δραστηριοτήτων για τη νεολαία·
- ζ) προώθηση της τοπικής και περιφερειακής διακυβέρνησης και βελτίωση του σχεδιασμού και της διοικητικής ικανότητας της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης·
- η) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ανάπτυξης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του εμπορίου και των επενδύσεων μέσω, μεταξύ άλλων, της προαγωγής και στήριξης της επιχειρηματικότητας, ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, και της ανάπτυξης τοπικών διασυνοριακών αγορών και της διεθνοποίησης·
- θ) ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και των ψηφιακών τεχνολογιών μέσω, μεταξύ άλλων, της προώθησης της από κοινού χρήσης ανθρώπινων πόρων, **της ανάπτυξης ικανοτήτων σε συστήματα έρευνας και καινοτομίας, προγραμμάτων κινητικότητας και επιχορηγήσεων προσαρμοσμένων για να προωθούν την αρχή της επιστημονικής αριστείας**, καθώς και εγκαταστάσεων για έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κατάλογος των βασικών δεικτών επιδόσεων

Ο ακόλουθος κατάλογος βασικών δεικτών επιδόσεων χρησιμοποιείται για να συμβάλει στη μέτρηση της συμβολής της Ένωσης στην επίτευξη *των* ειδικών [...] στόχων *του ΜΠΒ III*:

1. Σύνθετος δείκτης ³⁰σχετικά με την [...] *πρόοδο των δικαιούχων του παραρτήματος I* ως προς θεμελιώδεις τομείς των πολιτικών [...] κριτηρίων (συμπεριλαμβανομένων της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου (δικαστικό σύστημα, καταπολέμηση της διαφθοράς και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος) και των *θεμελιωδών* [...] δικαιωμάτων, *συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης*), *καθώς και ως προς τις σχέσεις καλής γειτονίας* (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
2. [...] *Πρόοδος των δικαιούχων του παραρτήματος I* ως προς τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
3. Σύνθετος δείκτης σχετικά με την [...] *πρόοδο των δικαιούχων του παραρτήματος I ως προς την ευθυγράμμιση* με το κεκτημένο της ΕΕ (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
4. Σύνθετος δείκτης σχετικά με την [...] *πρόοδο των δικαιούχων του παραρτήματος I* ως προς θεμελιώδεις τομείς των οικονομικών κριτηρίων (λειτουργική οικονομία της αγοράς και ανταγωνιστικότητα) (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
5. Δημόσιες δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης (ποσοστό του ΑΕγχΠ) (πηγή: ΔΟΕ) ή ποσοστό απασχόλησης (πηγή: [...] *επίσημες* στατιστικές)
6. Ψηφιακό χάσμα μεταξύ των δικαιούχων και του μέσου όρου της ΕΕ (πηγή: δείκτης DESI, Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
7. Βαθμολογία στην απόσταση από τις καλύτερες επιδόσεις (Doing Business) (πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα)

³⁰ Οι τρεις σύνθετοι δείκτες καταρτίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με βάση τις εκθέσεις σχετικά με τη διεύρυνση, οι οποίες αξιοποιούν επίσης πολλαπλές ανεξάρτητες πηγές.

8. Ένταση ενέργειας μετρούμενη σε πρωτογενή ενέργεια και ΑΕγχΠ (πηγή: EUROSTAT)
9. Μείωση ή αποτροπή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (σε χιλιάδες τόνους ισοδύναμου CO₂) με τη στήριξη της ΕΕ
10. [...]

Οι δείκτες θα αναλύονται, κατά περίπτωση, [...] ανά *φύλο*.